

Generál Štefka předal studentům medaile

*Akademický senát UO
schválil rektorem
navržené prorektory*

str. 2

*Budoucí piloti
absolvovali letní
kurz přežití*

str. 6

*Karel Kühnl:
Voják se musí
chovat jako voják*

str. 9

Předseda AS UO profesor Zdeněk Zemánek (na snímku vpravo) byl jmenován prorektorem pro studijní a pedagogickou činnost

Senát schválil nové prorektory UO

Na zářijovém zasedání Akademického senátu UO rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál prof. Ing. Rudolf Urban, CSc. seznámil senátory s obsazením týmu svých nejbližších spolupracovníků. Senát univerzity jednomyslně schválil rektorem navržené příslušníky akademické obce na místa prorektorů UO.

Tři jména nových prorektorů zazněla již v Hradci Králové při volbě kandidáta na rektora Univerzity obrany. S osobou čtvrtého prorektora se senátoři seznámili v pondělí 12. září.

Dále citujeme z usnesení senátu:

Akademický senát UO na svém zasedání konaném dne 12. září 2005:

3. Projednal a rozhodl, že:

– podle čl. 19 odst. (1) písm. l) Statutu UO souhlasí se záměrem rektora jmenovat jím k 15. září 2005 navržené příslušníky akademické obce UO prorektory UO pro:

**rozvoj – plk. prof. Ing. Bohuslav PŘIKRYL, Ph.D.,
studijní a pedagogickou činnost –
prof. RNDr. Zdeněk ZEMÁNEK, CSc.,
pro vědeckou činnost – mjr. doc. MUDr. Jan ÖSTERREICHER, Ph.D.,
vnější vztahy – plk. gšt. Ing. Miloslav VÁCHA.**

Na otázku senátora plk. doc. Ing. Vojtěcha Májka, CSc., proč není ve vedení školy zástupce Fakulty vojenských technologií, rektor odpověděl: „Nerozlišuji mezi jednotlivými segmenty školy. Svůj

tým jsem sestavil na základě svých znalostí o lidech, které jsem mohl na univerzitě poznat,” řekl generál Urban. Jak dále uvedl, v Hradci Králové ve svém předvolebním vystoupení neslibil zástupce FVT. „Přesto jsem některé pracovníky Fakulty vojenských technologií oslovil, oni však moji nabídku odmítli,” konstatoval brigádní generál Rudolf Urban. „Když jsem zvažoval osobnosti na funkce prorektorů, zohlednil jsem i jejich možnosti a schopnosti ovlivňovat věci i mimo Univerzitu obrany, především u nadřazených složek.”

V další části zasedání Akademický senát UO mimo jiné projednal a schválil Studijní a zkušební řád doktorských studijních programů Fakulty vojenského zdravotnictví UO, složení Vědecké rady ÚOPZHN, nového člena předsednictva AS UO doc. Ing. Stanislava Beera, CSc., člena legislativní komise AS UO Ing. et. Bc. Leopolda Skorušu a organizační řád této komise.

Celé znění Usnesení AS UO naleznete na internetových stránkách Akademického senátu UO www.unob.cz/akasen.aspx

– red –

Rektor se svými prorektory na zasedání AS UO: zprava plk. gšt. Miloslav Vácha, plk. Bohuslav Příkryl, brig. gen. Rudolf Urban a mjr. Jan Österreicher

k r á t c e

Náměstkyně ocenila vítěze

Na královéhradecké Fakultě vojenského zdravotnictví UO proběhlo v pátek 23. září 2005 ocenění čtyř příslušníků fakulty, kteří v červnu letošního roku vyhráli v německém Kemptenu mezinárodní soutěž vojenských zdravotnických hlídek Humanitas 2005. Čtyřem studentům odměny předala náměstkyně ministra obrany pro personalistiku Jaroslava Příbylová. Soutěž Humanitas se v Německu koná každý rok a prověřuje fyzickou kondici, vševojškově a zdravotnické dovednosti soutěžících. Náš tým v konkurenci čtyř německých a dvou amerických družstev obstál nejlépe.

Personální změny

Než plk. prof. Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.D. převzal funkci prorektora UO pověřil proděkana pro vědeckou činnost pplk. doc. Ing. Petra Čecha, Ph.D., aby ho zastupoval ve funkci děkana Fakulty ekonomiky a managementu UO. Po odchodu plk. gšt. Ing. Miloslava Váchy na post prorektora UO byl pověřen výkonem funkce ředitele Ústavu operačně taktických studií UO pplk. Ing. Miroslav Zeman.

Imatrikulace studentů

Po absolvování tříměsíční základní přípravy ve Vyškově budou nyní studenti 1. ročníků zapsáni do seznamů posluchačů Univerzity obrany. Jejich slavnostní imatrikulace se na brněnských fakultách uskuteční 3. října a na královéhradecké fakultě 8. a 14. října. Ve studijním programu Ekonomika a management bude na Fakultě ekonomiky a managementu imatrikulováno 145 studentů prezenčního bakalářského studia a 15 studentů navazujícího magisterského studia. Na Fakultě vojenských technologií by mělo ve studijním programu Vojenské technologie imatrikulací projít 150 studentů prezenčního bakalářského studia. Na Fakultě vojenského zdravotnictví bude imatrikulováno 18 studentů magisterského studia a 6 studentů bakalářského studia. Součástí slavnosti bude složení akademického slibu novými studenty UO.

Na UO nastoupil kaplan

Dnem 1. září 2005 nastoupil do funkce kaplana Univerzity obrany nadporučík Mgr. Martin Vařeka. Zaměstnanci a studenti UO, včetně jejich rodinných příslušníků, mají v souladu s posláním Duchovní služby AČR právo vyžádat ze strany kaplana individuální pomoc při řešení těžkostí a osobních krizí, které jim vznikly ve služebním, pracovním, osobním a rodinném životě. Pro tuto pomoc je vymezena především mimopracovní, resp. mimoslužební doba zaměstnanců a studentů: pondělí až čtvrtek 12.00–21.00 hodin a v pátek 7.00–13.30 hodin. Kaplan UO má kancelář na internatu Chodská 17 A, 1. patro, dveře č. 246 a 247, tel.: 443071 nebo 724 244 794.

NGŠ předal budoucím pilotům medaile

Náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Pavel Štefka předal 1. září 2005 v Centru leteckého výcviku (CLV) v Pardubicích dvaadvaceti studentům pilotní specializace Univerzity obrany medaile absolventa CLV.

Tito studenti ukončili praktický výcvik na letounu Z-142, čímž zdolali další pomyslnou metu v jejich přípravě na kariéru vojenského pilota. Z rukou generála Štefky převzala medaili absolventa i praporčice Kateřina Hlavsová, která se jako první žena v AČR připravuje na dráhu pilotky proudového letounu.

V silné konkurenci mužů se prap. Hlavsová dostala mezi šestici šťastlivců, s nimiž se počítá jako s budoucími piloty stíhaček. „Čeká nás výcvik na letounech L-39 Albatros. Strašně se na to těším,” uvedla pro Listy UO. Podle svých slov chce udělat vše, aby mohla usednout i do kokpitů kvalitnějších strojů, jako

například lehkých bitevníků L-159 Alca. Zatímco většina dívek v jejím věku sní o romantických vztazích, velkým přáním Hlavsové je proletět se ve stíhačce Jas-39 Gripen, která je novinkou ve výzbroji českého letectva.

Generál Štefka dále zavítal na letiště v Pardubicích v rámci své cesty po vybraných útvech a zařízeních AČR ve východních Čechách. V Pardubicích navštívil Krajské vojenské velitelství a 14. brigádu logistické podpory, Základnu oprav v Lázních Bohdaneč a v Hradci Králové Fakultu vojenského zdravotnictví UO.

– red –

NAŠE SLOVA

Koukej stát oběma nohama na zemi, nelítej v oblacích a žádné vylomeniny. Jestli tohle říkála paní Hlavsová své dceři, bylo to jako házet hrách na stěnu, protože dcera Kateřina dělala pravý opak. Nestála na zemi, lítala v oblacích a dělala tam na větronicích vylomeniny. A dělala to s takovým talentem a vytrvalostí, že přišla doba, kdy předsedala na vrtulový Zlín-142 a absolvovala armádní základní výcvik. Jeho výtečné zvládnutí ji předurčilo k dalšímu leteckému výcviku na proudovém letounu L-39 Albatros. Ale nejen Kateřinu, stejné doporučení instruktorů z Centra leteckého výcviku v Pardubicích dostalo dalších pět studentů letecké specializace. Ostatní z dvaadvaceti členů učební skupiny byli na základě svých schopností „předurčeni” k pokračujícímu leteckému výcviku na dopravních letounech a vrtulnících. Možná se jim tak rozplynul sen – létat v kokpitu moderních stíhacích letounů.

Verdikt instruktorů může být tvrdý. Z vlastní zkušenosti ovšem vím, že oni vědí, co činí. Prostě ne všichni z těch, kteří začnou studovat atraktivní obor pilot vojenského letadla, se opravdu stanou pilotem proudového bojového letounu, ale budou se do blankytu nebo dívat z paluby vrtulníků nebo dopravních letounů. Na stíhačky mohou jen ti nejlepší z nejlepších.

Stejně se těmto mladým lidem obdivuji. Jsou odpovědní, pracovití a houževnatě jdou za svým cílem. Mají hodně adrenalinu a nechybí jim odvaha. Ta je u této profese také důležitá. Jen tak někdo nedokáže absolvovat s letounem výkruty, skluzy, vývrtky, přemety a při tom si zachovat pozornost a soustředěnost. Taký jsem zažil, že se mnou instruktor z tehdejší základny školního letectva udělal několik překrutů a loopingu ve Zlínu. Bylo to krásné, jenom se mi odchlípl kus tváře a z pusy mi tekly sliny, které jsem neuměl zastavit. Při akrobatických prvcích se totiž obličejové svaly nedají ovládat. Máte deformovaný obličej a děláte šílené grimasy.

Stát se vojenským pilotem pro tyto studenty znamená mnoho. Přejme jim, aby z létání měli skvělý pocit.

Pavel Pazdera

Nová katederní struktura FVT

Fakulta vojenských technologií UO vstoupila do akademického roku 2005/2006 v nové organizační struktuře. Výsledkem organizačních změn na fakultě je snížení počtu kateder z původních jednadvaceti kateder na šestnáct. K 1. září 2005 FVT také snížila své tabulkové počty o 26 míst, a to občanských zaměstnanců.

„Cílem bylo přizpůsobení organizační struktury fakulty potřebám nového studijního programu Vojenské technologie a naplnění požadavku na snížení počtu zaměstnanců na fakultě. To vedlo ke změně celkového počtu kateder a k přizpůsobení jejich zaměření novým požadavkům reformované armády,” uvedl děkan Fakulty vojenských technologií pplk. prof. Ing. Zdeněk Vintr, CSc.

Fakulta vojenských technologií má nyní tyto katedry (v závorce je uvedeno číslo katedry):

Katedra zbraní a munice (K 201)

Katedra bojových a speciálních vozidel (K 202)

Katedra ženižních technologií (K 203)

Katedra letecké a raketové techniky (K 204)

Katedra letectva (K 205)

Katedra leteckých elektrotechnických systémů (K 206)

Katedra radiolokace (K 207)

Katedra systémů PVO (K 208)

Katedra komunikačních a informačních systémů (K 209)

Katedra vojenské geografie a meteorologie (K 210)

Katedra vojensko-humanitních předmětů (K 214)

Katedra matematiky a fyziky (K 215)

Katedra strojírenství (K 216)

Katedra elektrotechniky (K 217)

Katedra jazyků (K 218)

Katedra tělesné výchovy (K 219)

Některé uvedené katedry vznikly sloučením dvou původních kateder, případně převedením odborných skupin. U čtyř kateder došlo jen k přejmenování a u tří kateder zůstaly původní názvy.

Katedra tělesné výchovy vznikla sloučením Katedry tělesné výchovy a sportu FVT a Katedry tělesné výchovy a sportu FEM. V rámci změn katederní struktury FVT byla vytvořena zcela nová Katedra vojensko-humanitních předmětů, která bude zajišťovat výuku vojensko-manažerských a společensko-vědních předmětů ve studijním programu Vojenské technologie. Vznik této katedry si na vedení fakulty vyžádal Akademický senát FVT na svém zasedání 13. října 2004. Podplukovník Zdeněk Vintr, který začal FVT spravovat od 1. srpna 2005, je stejně jako senát zastáncem názoru, že studijní program fakulty musí být plně zabezpečen vlastními katedrami.

– pa –

ÚSTAV LETOS SPUSTIL PILOTNÍ PROJEKT

I když nejpočetnější část studentů naší školy absolvovala ještě tento měsíc vojenskou přípravu ve Vyškově, akademický rok na Univerzitě obrany se plně rozjel v pondělí 5. září. Tímto dnem byl také na Ústavu operačně taktických studií UO zahájen 19. běh Kurzu generálního štábu. S jeho účastníky se na půdě univerzity setkal první zástupce náčelníka GŠ AČR generálmajor Ing. Jaroslav Kolkus.

Byla tak dodržena tradice, že tento nejvyšší armádní kurz úvodní přednáškou vždy zahájí představitel velení Generálního štábu. Generálmajor Jaroslav Kolkus vystoupil na téma Postavení Armády České republiky ve společnosti a její úkoly v roce 2006. Součástí přednášky byla i diskuse o aktuálních problémech transformace české armády a požadavcích kladených Severoatlantickou aliancí na naše ozbrojené síly.

Kurz generálního štábu je určen pro podplukovníky k přípravě na funkce se stanovenou hodností plukovník, resp. brigádní generál. Cílem kurzu je připravit vysoce kvalifikovaného důstojníka – vrcholového manažera se všeobecným rozhledem, tvůrčím myšlením, analytickými schopnostmi a dovednostmi, včetně schopností rozhodovat a orientovat se v současném společensko-politickém, vojensko-ekonomickém a vojenském dění ve státě i

v rámci mezinárodního prostředí. Kurz je desetiměsíční a letos do něj nastoupilo třináct příslušníků AČR.

Ústav operačně taktických studií (ÚOTS) letos spustil pilotní projekt v rámci přípravy vyšších důstojníků AČR. „Jde o Kurz vyšších důstojníků a je určen pro kapitány, kteří mají v budoucnu zastávat funkce s plánovanou hodností major a podplukovník. V kurzu se vzdělává dvacet důstojníků a po čtyřech měsících získají kód vzdělání 68,” upřesnil pro Listy UO pplk. Ing. Miroslav Zeman, zástupce ředitele ÚOTS. Na závěr studia absolvují účastníci kurzu velitelsko-štábní cvičení na mapách. Podle podplukovníka Zemana by měl ústav od února příštího roku realizovat tento kurz pro čtyři skupiny důstojníků.

Na ÚOTS dále probíhá přeškolenací mobilizační kurz pro 17 důstojníků ze Společných sil AČR a Sil podpory a výcviku

Generálmajor Jaroslav Kolkus na přednášce pro Kurz GŠ také hovořil o průběhu realizace reformy ozbrojených sil a o dosažení počátečních operačních schopností Armádou ČR k 31. 12. 2006

AČR. Je uskutečňován jako krátkodobý účelový kurz. Podle stávající učební dokumentace ÚOTS ještě zabezpečuje tříměsíční Odborný štábní kurz (OŠK). V pondělí 19. září do OŠK I nastoupilo sedmatřicet důstojníků a do OŠK II osmapadesát důstojníků. Mělo by jít o poslední běhy kurzu tohoto typu.

K 1. září 2005 se redukce počtů nevyhnula ani ÚOTS. Ústav snížil svoje tabulkové počty o 18 míst. V současné době je výuka v kurzech zabezpečována ze dvou třetin lidmi z ústavu a z jedné třetiny externisty od vojsk.

– der –

Připravuje se novelizace Řádu výběrového řízení

Na základě výsledků kontrolních zjištění komise Inspekce ministra obrany týkajících se provádění výběrových řízení na Univerzitě obrany a poznatků z dosavadní aplikace Řádu výběrového řízení pro obsazování míst akademických pracovníků UO se jeví potřebné novelizovat tento vnitřní předpis. V akademickém roce 2004/2005 bylo na univerzitě realizováno 368 výběrových řízení na pedagogická místa a řešeno 5 podání proti výsledkům výběrových řízení. Rektor nedávno rozhodl o zřízení pracovní komise, jejímž úkolem je do 31. října připravit návrh novelizace zmíněného předpisu. Komise pracuje ve složení pplk. Ing. Jozef Šelesták (NPersOd), pplk. JUDr. Petr Michálek (starší právník), Miroslav Nešpořík (PersOd), Mgr. Radim Vičar (FEM), Mgr. Miloslav Havlín, Ph.D. (FVT) a JUDr. Jindřich Janouch (FVZ). Připravený návrh poté projedná Akademický senát UO.

– pa –

Pozvánka na výstavu

Univerzita obrany a Sdružení čs. zahraničních letců - Východ si Vás dovoluji pozvat na výstavu

VÍTĚZNÝ BOJ

československých a spojeneckých letců a paradesantní brigády

*Vernisáž výstavy proběhne
4. října 2005 ve 14.30 hodin
ve vestibulu Kounicova 44.*

*Výstava se koná pod záštitou
starosty městské části
Brno - Královo Pole
Ing. Ivana Kopečného
a rektora-velitele Univerzity obrany
brig. gen. prof. Ing.
Rudolfa Urbana, ČSc.*

Výstava potrvá do 30. 11. 2005.

OdVV

Konference o matematice a fyzice na vysokých školách technických

Ve dnech 14. a 15. září se v prostorách Univerzity obrany konal již 4. ročník Konference o matematice a fyzice na vysokých školách technických, kterou pořádala Akademie o.p.s. a Katedra matematiky a fyziky UO. První den proběhlo pod vedením prof. RNDr. Františka Cvachovce, CSc., vedoucího katedry K-215, jednání sekce fyziky JČMF. Druhý den následovalo slavnostní zahájení, zvané přednášky a jednání v sekcích.

Zástitu nad tradiční konferencí převzal děkan Fakulty vojenských technologií UO pplk. prof. Ing. Zdeněk Vintř, CSc., který se také zúčastnil oficiálního zahájení konference a pronesl úvodní proslov. Mimo jiné vyjádřil potěšení z toho, že počet účastníků konference se postupně rozrůstá a že účast je skutečně mezinárodní. Popřál účastníkům konference hodně pracovních úspěchů. Na konferenci poté promluvil nový prorektor pro studijní a pedagogickou činnost UO prof. RNDr. Zdeněk Zemánek, CSc., který seznámil účastníky s organizační strukturou UO a s pracovními plány ve svém resortu. Pozvání k účasti na slavnostním zahájení přijal také proděkan pro vědeckou činnost FVT prof. Ing. Vladimír Řeřucha, CSc. a vedoucí Ústavu matematiky Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií VUT v Brně prof. RNDr. Jan Chvalina, DrSc.

Odbornou část zahájila zvaná přednáška prof. RNDr. Pavla Drábka, DrSc., vedoucího Katedry matematiky Fakulty aplikovaných věd Západočeské univerzity v Plzni, předsedy Národního komitétu pro matematiku, s názvem Důkaz Brouwerovy věty o pevném bodu metodou teorie grafů. Následovala zvaná přednáška z fyziky, kterou přednesl doc. Ing. Oldřich Zmeškal, CSc. z Ústavu fyzikální chemie FCh VUT v Brně na téma Fraktály ve fyzice.

Závěr dopoledního programu obstaral prof. RNDr. Josef Diblík, DrSc., vedoucí Katedry matematiky a deskriptivní geometrie Fakulty stavební VUT v Brně, poslední zvanou přednáškou s názvem Speciální matice pro řešení počátečních problémů pro diferenciální a diskrétní systémy s konstantními koeficienty a ryzným zpožděním. Odpoledne se účastníci rozdělili do 4 sekcí:

1. Výuka matematiky na VŠT.
2. Výuka fyziky na VŠT, odborná fyzika.
3. Výpočetní technika ve výuce matematika a fyziky.

4. Odborná matematika.

Letošní rok byl na návrh 32. generální konference Unesco vyhlášen Valným shromážděním OSN Světovým rokem fyziky. Rok 2005 byl zvolen mimo jiné proto, že v tomto roce uplyne 100 let od publikace tří fundamentálních prací Alberta Einsteina:

- statické vysvětlení Brownova pohybu molekul,
- kvantové mechanické zdůvodnění fotoelektrického jevu,
- formulace speciální teorie relativity.

Vyhlášením Světového roku fyziky se zdůrazňuje význam přírodních věd v historickém vývoji civilizace a jejich nezastupitelná úloha v řešení problémů lidstva ve 21. století našeho letopočtu. U příležitosti Světového roku fyziky se po celém světě koná řada významných konferencí i jiných akcí, proto organizátoři věnovali letošní ročník naší konference tomuto jubileu.

Šárka Hošková, K-215

Jaderná havárie v září 2005

Dne 20. září přišla na Univerzitu obrany děsivá zpráva: „V jaderné elektrárně Dukovany došlo k ekologické havárii!“ Okamžitě byl vyčleněn tým lidí – operační středisko

Univerzity obrany, které začalo koordinovat činnost mezi Policií České republiky, Hasičským záchranným sborem ČR, zdravotnickou záchrannou službou a dalšími složkami spolupracujícími s Integrovaným záchranným systémem (IZS). Naštěstí šlo jen o cvičení s názvem Havárie 2005.

Hlavním tématem cvičení bylo nasazení sil a prostředků Armády České republiky při řešení nevojenské krizové situace. Úkolem bylo procvičit součinnost všech složek armády po vypuknutí havárie v jaderném zařízení, kdy IZS vyveze velení Armády České republiky k tomu, aby aktivovalo příslušné složky na pomoc civilnímu obyvatelstvu, a sladit plány a metodiky činností.

Do cvičení byla

kromě Jaderné elektrárny Dukovany, Úřadu pro jadernou bezpečnost a Integrovaného záchranného systému zapojena i Armáda České republiky. Jedním z útvarů trvale vyčleněných pro pomoc IZS, jako je například polní nemocnice nebo Vojenská policie, je i Univerzita obrany. Ta je speciálně určena pro pomoc Policii ČR, kdy by ve smíšených hlídkách zabezpečovala ochranu a střežení nebezpečného prostoru a bránila by proniknutí vozidel a osob do zóny vnějšího havarijního plánu. Operační středisko UO by policii předalo vyčleněné studenty a poté by vyhodnocovalo situaci a zpravodajské informace a přijímalo by opatření k ochraně vojáků, příslušníků policie a civilního obyvatelstva.

Ve čtvrtek 22. září bylo cvičení, které probíhalo i ve Vojenském výcvikovém prostoru Libavá, ukončeno ukázkou praktického zaměstnání. Kromě předsedy vlády České republiky Jiřího Paroubka, ministra obrany Karla Kühnla a náčelníka Generálního štábu Armády České republiky generálporučíka Pavla Štefky zhlédl ukázkou společně s řídícím cvičení zástupcem náčelníka Generálního štábu AČR – ředitelem Společného operačního centra MO generálmajorem Emilem Pupišem i rektor-větitel Univerzity obrany brigádní generál Rudolf Urban. Studenti naší školy zde byli jako jedni z figurantů a představovali evakuované obyvatelstvo.

– vili –

Už podruhé se skupina dvaceti budoucích pilotů a jedna pilotka – dnešní čtvrtáci – vydala do přírody, aby si nacvičila postupy řešení situací, které je mohou potkat v jejich praxi. Kurz letního přežití pilotů tak přímo navazuje na zimní výcvik, kdy jejich schopnosti prověřily Jeseníky. Nyní však piloti zamířili do rozlehlých a pustých boletických lesů.

Letní kurz přežití pořádala Katedra tělesné výchovy od 5. do 9. září ve vojenském výcvikovém prostoru Boletice. Výcvik vedl kapitán David Ullrich, hlavní instruktor vojenského lezení v ACR. „Po celý týden se měli studenti na co těšit,” řekl kpt. Ullrich. „Všechno to začalo v pondělí teoretickými přednáškami a praktickými ukázkami.” Pak se budoucí piloti naposledy vyspali na měkkých postelích a v úterý po ránu už šli do terénu.

Úterní ráno prozářilo slunce a vysušilo chladivou rosou. To už ale přilétal bojový vrtulník z přerovské základny, aby vysadil tříčlenné hlídky v pro ně neznámém terénu. Když jsem se zeptal některých studentů, mají-li strach z letu bojovým vrtulníkem a následných dobrodružství, dostalo se mi odpovědí krátkých, ale za to velice výstižných: „Pohoda, brnkačka.” To ale ještě netušili, co je všechno čeká. Přesto měli tušení, že to zcela jednoduché dny nebudou.

Už po vysazení v prostoru je čekal tvrdý oříšek: zorientovat se v terénu a zjistit, kde se vlastně nacházejí. Některé hlídky s tím docela zápolily, ale pro jiné to problém nebyl. „Orientovali jsme se už podle stínu stromů za letu vrtulníkem, takže jsme tušili, kterým směrem letíme. Pak jsme si našli orientační body a během chvilky jsme našli správný směr našeho postupu,” vysvětlil postup zorientování své hlídky praporčík Martin Hora. Jeho hlídka, ačkoliv byla vysazena do prostoru

jako poslední, přišla ke skalnímu útvaru, na kterém byly připraveny lana k vojenskému lezení, jako druhá. „Asi jsme šli moc rychle,” vysvětloval, „ale žádnou kontrolu jsme nevynechali – máme všechny.”

Skály poblíž kopce Špičák se staly

to otáčení, uvidíme,” vysvětloval těsně před taktickým slaňováním už v sedáku připoutaný praporčík Vladimír Marek.

Vojenské lezení zvládli všichni bez problémů a tak se mohly hlídky vydat směrem ke Kamenitému vrchu, za nímž už měly určené místo pro nocování. Do dvacáté hodiny, což byl limit pro příchod na nocležiště, ale všechny hlídky nepřišly – některé si daly řádně na čas a dorazily až za hluboké tmy. Naštěstí pro ně zde hořel malý táborák. K dokončení první etapy zbývalo už jen jediné: postavit si z přírodních materiálů přístřešek pro nocování. Ten pak kontroloval Tomáš Novohradský – jeden z učitelů Katedry tělesné výchovy. „To je sice pěkné, že budete spát na měkkém, ale čím se ochráníte před případným deštěm? Karimatkou asi ne,” komentoval jedno primitivní lůžko, které bylo vystláno chvojem.

U táboráku ještě před usnutím sliboval instruktor bojového umění MUSADO Tomáš Novohradský svým studentům, že si ve čtvrtek společně upraží nějaké brouky a červy. „Mňam,” těšili se někteří. Účastníci kurzu dostali totiž jen minimální příděl potravin na čtyři dny v terénu. „Jedna hlídka dostala jeden celý chléb, dvě čínské nudlové polévky, jeden med, dvě máslička a sýr,” potvrdil vedoucí výcviku kpt. Ullrich. Potravinami se tedy šetřilo, proto si někteří studenti už první večer připravovali

BOLETICKÁ ODYSEA

první vážnou prověrkou zdatnosti studentů. Čekalo je vojenské lezení. To si nacvičili v pondělí na trenažéru Jakub, teď to bylo něco jiného. Každý člen hlídky předvedl jeden způsob slanění ze skály vysoké přes dvacet pět metrů. Jeden slaňoval pomocí půllodního uzlu přes karabinu HMS, druhý pomocí slaňovací osmy a třetí provedl taktické slanění. To je asi jeden z nejnebezpečnějších způsobů: voják slaňuje hlavou dolů a teprve pár metrů nad zemí se přesune do klasické polohy. „Včera jsem to zkoušel, takže se nebojím. Zajímavé bude

vali houbovou polévku – hub bylo v okolních lesích nepočítaně. I voda se připravovala z přírodních zdrojů: bylo ji nutno nejdříve přefiltrovat a potom dezinfikovat pomocí přípravku Dikacid. „Sice to není pramenitá voda, ale pít se to dá,” zhodnotili chuť takto upravené vody studenti.

Druhý den ráno přepravil vrtulník všechny hlídky k vodní nádrži Loutka. Tady je čekalo vojenské plavání – postavit si malinký vor, oblečení sbalit do uzlíčku,

(Pokračování na str. 7)

(Dokončení ze str. 6)

dát do igelitového pytlíku a na vor a pak přeplavat vodní překážku. Pro případ nenadálého problému se však plavalo ve dvou a plavající byli doprovázeni dvoučlennou posádkou na nafukovacím člunu. V tu chvíli nad jejich hlavami už kroužili dva vrtulníky – jeden kovový, vyrobený lidmi a určený k bojové činnosti, a druhý krásně barevný s lehoučkými křídly: vázka

Šídlo modré (Aeschna cyanea). Ten kovový pak studenty opět odvezl do terénu, aby mohli přejít další kus cesty na nové nocležiště.

Ve čtvrtek měli studenti na programu skrytý přesun spojený s maskováním. Také si procvičili poskytnutí první pomoci raněnému kamarádovi a jeho transport k obvažišti. Večer je ještě čekal noční přesun; původní záměr odebrat na noc studentům spacáky byl však nedokonán kvůli chladnému počasí.

Poslední den čekalo na účastníky kurzu přežití ještě jedno vojenské plavání – tentokrát s pomocí maskáčů: ty sbaleny do uzlíčku nadlehčovaly plavajícího.

Po této disciplíně byl kurz zdárně ukončen přesunem do cíle. Všichni náročné zaměstnání přežili a ve zdraví se vrátili do Brna. Zkušený tvůrce trasy Jan Migda (vymýšlí trasu i pro soutěž Winter Survival) byl s výsledkem kurzu spokojen: „Trasu jsem volil tak, aby byly prověřeny všechny znalosti budoucích pilotů, především orientace v neznámém a těžkém terénu. Hlídky si trochu posteskl, že to byly trasy dlouhé – proto některé přišly později – a tak v příštích letech trochu

změníme koncepci ve prospěch naučení a procvičení jednotlivých dovedností. Studenti dosáhli na dno svých fyzických i psychických sil,” popsal naplnění cílů Kurzu letního přežití pilotů.

Text a foto: Vilém LIPOLD

COMMANDOS CVIČÍ S POLICIÍ

O činnosti zájmového kroužku Commandos, působícím na Fakultě ekonomiky a managementu UO, jsme na stránkách Listů již psali, a to začátkem letošního roku.

Přestěhováním z Vyškova do Brna se jeho členové poněkud vzdálili výcvikovému prostoru Březina. Činnost kroužku komplikuje také to, že na Univerzitě obrany více převládá teorie nad praktickým výcvikem v terénu. Ten je totiž převážně soustředěn do aplikačních kurzů. Také využití potřebné vojenské techniky a speciálního materiálu se stalo složitější.

Nicméně jednání vedoucího kroužku pplk. Zdenka Flašara (K-110) v závěru loňského roku na Ředitelství výcviku a doktrín ve Vyškově bylo úspěšné. Tehdejší ředitel ŘeVD generál Jiří Halaška slíbil, že i do budoucna pomůže zabezpečit Commandos šest akcí do roka. Uvolní k tomu i potřebnou techniku. Dvakrát do roka přitom budou moci členové kroužku využít i výcvikový simulační systém MILES.

Příležitostí zacvičit si s tímto systémem ale mají víc. O kvalitách lidí, kteří se výcviku věnují i v době volna, se v armádě ví. A proto není náhoda, že již několik kontingentů Vojenské policie, které se připravovaly na nasazení v Iráku ve výškovském prostoru, požádalo právě příslušníky Commandos, zda by jim při výcviku nedělali protivníky. Výzkoušení si přepadení konvojů, policejních stanic a držení rukojmích bylo pro studenty UO spojeno s novými poznatky.

„Za zajímavou bych označil například konfrontaci tzv. černé taktiky, kterou uplatňují policejní jednotky, a zelené taktiky, kterou se učíme my. Tato zaměstnání oboha-

tila obě zúčastněné strany,” říká podplukovník Flašar. Při výcviku s Vojenskou policií se navíc v poměrně velké míře využívá právě simulační systém MILES. Studenti také měli možnost vyzkoušet si bojovou činnost s použitím přístrojů nočního vidění.

Hlavní příčinu toho, že činnost příslušníků Commandos v poli je mnohem účelnější a efektivnější než při výuce, vidí podplukovník Flašar především v tom, že pracuje s lidmi, kteří mají o danou problematiku sami zájem. Že se jednotlivých zaměstnání zúčastňují dobrovolně a s velkým zápalem. „Když cvičíme například přežití, kluci jdou do terénu na základě vlastního rozhodnutí, dobrovolně mrznou někde pod celtou, anebo se naopak brodí v dešti blátem. Prostě si chtějí vyzkoušet, co vydrží, kde je jejich hranice,” dodává podplukovník Flašar.

Činnost kroužku Commandos je založena na zásadě učit se jeden od druhého. Například nedávno o víkendy při ženijní přípravě vybral pplk. Flašar ty nejzkušenější ze třetího ročníku. Ti seznámili ostatní s

bleskovicí, ukázali jim, jak je možné s její pomocí dělat stromové zátarasy. Vysvětlili, jaké množství trhaviny je potřeba na odpálení toho či onoho. Jedna odbornost tak učí druhou. Anebo jeden z absolventů Rangers kurzu v USA pprap. Michal Kadlec ukazoval ostatním, jak například léčku připravují právě tyto speciální jednotky.

„Výhodou Commandos je, že kluci mají možnost cvičit i jiné programy, než jsou v učebních osnovách. Před časem jsme například celé jedno zaměstnání věnovali práci se systémem družicové navigace GPS a orientaci v terénu,” vysvětluje podplukovník Flašar.

V posledních letech pořádají maximálně jednu akci za měsíc. Na první pohled to nevypadá jako příliš mnoho. Je potřeba si ale uvědomit, že se většinou jedná o vícedenní výjezd do terénu, který je potřeba připravit a zajistit nejen po materiální stránce. Věnovat se klukům na plno, to samozřejmě vyžaduje obětovat nemálo svého volného času. Většina akcí Commandos se totiž koná převážně o víkendech. Ale na to si už pplk. Zdeněk Flašar i jeho rodina zvyklí.

–VM + PP–

OHLEDNUTÍ ZA VYŘAZENÍM A PROMOCEMI

Promoce vojenských manažerů a ekonomů

Absolventi Fakulty ekonomiky a managementu UO promovali ve třech po sobě následujících blocích v aule Právnické fakulty MU Brno. Přítomni byli kromě akademických pracovníků a rodinných příslušníků studentů také prorektor pro rozvoj a budoucí rektor brigádní generál Rudolf Urban, zástupce rektora plukovník Josef Trojan, děkan fakulty plukovník Bohuslav Příkryl, proděkan a promotor podplukovník Petr Čech. Před tím, než absolventi převzali z rukou děkana FEM diplom, přísahali na meč Univerzity obrany se slovy „Spondeo at policeo” – přísahám a slibuji. Na Fakultě ekonomiky a managementu UO promovalo 287 absolventů všech forem studia a dvacet osm nejlepších obdrželo červený diplom.

Promoce vojenských techniků

Promoce Fakulty vojenských technologií UO probíhaly v krásném prostředí Mahenova divadla. Během 28. a 29. července zde k převzetí diplomů nastoupilo na 338 absolventů všech forem studia. Slavnostní ráz byl umocněn přítomností bojového praporu Univerzity obrany a fakultního meče. Promoci se zúčastnili rektor-velitel UO brigádní generál František Vojkovský, pověřený děkan podplukovník Róbert Jankových, proděkan, akademická obec fakulty a blízcí absolventů. Promotorem byl proděkan pro studijní a pedagogickou činnost podplukovník Pavel Maňas.

Vojenská část

V pátek 29. července 2005 se za účasti ministra obrany Karla Kühnla a dalších představitelů resortu Ministerstva obrany uskutečnilo slavnostní vyřazení absolventů Univerzity obrany, které představovalo jmenování 369 absolventů vojenského prezenčního studia do první důstojnické hodnosti. Vzhledem k velkému počtu absolventů nebylo možné univerzitním mečem „pasovat” každého novopečeného důstojníka zvlášť, a tak byli všichni symbolicky vyřazeni prostřednictvím jednoho z nejlepších absolventů UO poručíka Tomáše Hanáka. Slavnostnímu aktu přihlíželo na dva tisíce lidí, převážně šlo o rodinné příslušníky absolventů.

Následně bylo odměněno věcným darem ministra obrany třináct nejlepších absolventů UO. Od ministra obrany Karla Kühnla dostali náramkové hodinky s věnováním. Další devět výtečníků bylo rektorem-velitelem UO oceněno peněžitým darem. Přídělnec obrany Španělského království v ČR plk. Francisco Robleda Blasco předal dar náčelníka GŠ pozemních sil Španělského království nejlepšímu studentovi FVT poručíku Josefu Stríteckému. Tímto darem byla maketa šavle důstojníka španělské královské armády.

Vedle představitelů resortu obrany se slavnostního vyřazení absolventů Univerzity obrany zúčastnili vzácní civilní hosté: hejtman Jihomoravského kraje Ing. Stanislav Juránek, primátor statutárního města Brna PhDr. Richard Svoboda, náměstek primátora statutárního města Hradec Králové Ing. Alois Tuháček, starosta městské části Brno-Královo Pole Ing. Ivan Kopečný, starosta města Vyškova RNDr. Petr Hájek a představitelé společenských organizací a firem spolupracujících s Univerzitou obrany.

Voják se musí chovat jako voják

Při příležitosti prvního slavnostního vyřazení absolventů Univerzity obrany v červenci tohoto roku jsme požádali ministra obrany Karla Kühnla o krátký rozhovor.

Pane ministře, jak vidíte úlohu nových absolventů Univerzity obrany v dalším procesu transformace armády?

Tito první absolventi Univerzity obrany jsou lidé vzdělání, předurčení k důstojnickým hodnostem a k tomu, aby se stali součástí tělesa, které řídí. K tomu je jejich vzdělání především určeno. Jsou to lidé, kteří přichází do nové armády a jejich kariéra bude základem formování AČR a jako vzdělání lidé by měli být nositeli ethosu armády.

Dnes, kdy máme plně profesionální armádu, musíme trvat až do morku kostí na tom, že voják se musí chovat jako voják. Tím nemyslím vojácké chování, ale chování, které odpovídá účtům k armádě a uniformě nejen ve chvíli, kdy ji má voják na sobě. Z logických důvodů se tohoto špatně dosahovalo v době, kdy jsme měli základní vojenskou službu, ale dnes je to absurdní. Na člověku musí být celý život vidět, že je profesionální voják, ne jenom v době, kdy sedí za stolem v kanceláři nebo působí v poli.

Co byste vzkázal dalším studentům Univerzity obrany, nástupcům prvních absolventů?

Především aby si uvědomili, že jsou na Univerzitě obrany, nikoliv na „jenom“ vojenském vysokém učilišti. Jsou na univerzitě, která má všechny akreditace normální univerzity. Akademické vzdělání

na ní má a musí mít úplně stejnou úroveň, jako vzdělání na civilních univerzitách, ani o píď míň. Vojenský výcvik je vlastně ta druhá, neakademická část, která je připravuje k vojenskému povolání. Proto by si měli uvědomit, že nestačí být jen vojákem, ale je potřeba být minimálně stejně dobrým studentem jako jsou žáci civilních vysokých škol. V budoucnu, až se budou rozhodovat, zda si mají prodloužit závazek u Armády České republiky nebo odejít do zálohy, tak uvidí, že absolvování Univerzity obrany a vojenská kariéra jim při této volbě pomůže.

Myslíte si, že armáda dělá dost pro to, aby motivovala nové lidi ke vstupu do svých řad, respektive ke studiu na Univerzitě obrany?

Pokud mohu soudit podle zájmu o práci profesionálního vojáka, tak ano. Ten velký zájem je dán tím, že armáda poměrně dobře platí a podmínky pro uplatnění jsou velmi dobré, ale také tím, že dnes je o dobré zaměstnání nouze a že s profesionální armádou teprve začínáme – máme za sebou teprve sedm měsíců. Předpokládám, že zájem o profesi vojáka z povolání bude trvat i po tom, kdy budou stavy AČR naplněny. Ročně budeme přijímat zhruba 1500 až 1700 lidí, což není mnoho, zvláště když si uvědomíme, že část z nich by měla být z vojenských škol: jak ze středních škol, tak z Univerzity obrany.

Pane ministře, co byste vzkázal Univerzitě obrany k jejím prvním narozeninám?

Já jsem velice rád, že Univerzita obrany potvrdila prvním rokem své existence, že

sloučení tří bývalých vojenských vysokých škol bylo správné. Bylo to správné pro armádu, která je nesrovnatelně menší, než armáda, na jejíž rozměr bylo vojenské školství dříve stavěno. Bylo neúnosné udržovat takové rozsáhlé vojenské školství a ukázalo se, že touto cestou dovedeme ušetřit peníze, že dovedeme zorganizovat vojenské vysoké školství tak, aby v něm převažovala spolupráce a nikoliv animozity mezi jednotlivými částmi bývalého vojenského vysokého školství.

Považuji za důležité, abychom udrželi Univerzitu obrany jako klasickou univerzitu, v níž existuje neakademická část – tedy vojenský výcvik, spolu s akademickou částí, která musí být zcela stejná, jako na jiných univerzitách. To znamená kromě jiného i zachování výzkumu tak, aby Univerzita obrany mohla uchovat a získat všechny akreditace jako civilní univerzita. Proto přeji všem jejím zaměstnancům hodně štěstí a studentům zdárné ukončení studia na této škole.

**Za rozhovor poděkoval
Ing. Vilém Lipold**

Slavnostní vyřazení na FVZ

Na Fakultě vojenského zdravotnictví v Hradci Králové proběhlo vyřazení už v první polovině července. Dne 13. 7. 2005 v akademickém klubu nastoupili k tomuto aktu absolventi bakalářských i magisterských studijních programů – oboru vojenský zdravotnický management, oboru všeobecné lékařství a oboru farmacie.

Kromě představitelů fakulty, studentů, jejich rodičů, přátel a příbuzných se vyřazení zúčastnili i další významní hosté – prorektor pro vědeckou činnost prof. RNDr. Aleš Macela, DrSc., představitel vojenského zdravotnictví AČR (vedoucí Oddělení preventivních oborů Odboru vojenského zdravotnictví sekce podpory MO plk. MUDr. Petr Navrátil, zástupce ředitele Logistické a zdravotnické podpory, náčelník Správy zdravotnického zabezpečení plk. MUDr. Vlastimil Kadlec), představitel Univerzity Karlovy, děkan Lékařské fakulty v Hradci Králové prof. MUDr. Vladimír Palička, CSc. a děkan Farma-

ceutické fakulty v Hradci Králové doc. RNDr. Jaroslav Dušek, CSc., člen Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku Parlamentu ČR senátor doc. MUDr. Karel Barták, CSc., náměstek primátora města Hradce Králové Ing. Alois Tuháček a generální vikář královéhradecké diecéze monsignor Josef Socha.

Po přednesení úvodního projevu děkanem FVZ plk. doc. MUDr. Romanem Prymulou, CSc. seznámil promotor plk. doc. MUDr. Jiří Chaloupka, CSc. všechny přítomné s výsledky ukončení studia posluchačů fakulty a splněním všech podmínek k účasti na slavnostním vyřazení a provedení bakalářské sponze. Složením slibu v jazyce latinském a převzetím diplomů nabylí absolventi bakalářského studijního programu titulu bakalář. Po této první části následovalo slavnostní vyřazení studentů, magisterského i bakalářského studijního programu. Vyřazeno bylo patnáct „čerstvých“ jmenovaných nadporučíků – budou-

cích lékařů všeobecného zaměření, dále jedna poručice – farmaceutka a čtyři nastávající vojenští manažeři.

Na závěr slavnostního vyřazení vystoupili se svým projevem vyzvaní hosté. Zástupkyně studentů npor. MUDr. Tereza Adlofová ve svém závěrečném vystoupení poděkovala všem učitelům, akademickým pracovníkům a rodičům za jejich péči a trpělivost. Akt slavnostního vyřazení byl ukončen studentskou hymnou Gaudeamus Igitur.

Pplk. MUDr. Roman Chlíbek, PhD.

Přestože východiska pro koncepci jazykové výuky na Univerzitě obrany spočívají zejména v normě NATO STANAG 6001, je určitě zajímavé a užitečné seznámit se s náhledy na výuku jazyků v Evropě. Průlomovou událostí bylo v této oblasti pravděpodobně zpracování a publikování Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (Common European Framework for Languages: Learning, teaching, assessment; dále ERR). Tento dokument je určen jak studujícím, tak učitelům jazyků. Kromě toho však může zajímat také kohokoliv, kdo se o jazykovou výuku zajímá, případně pracuje v oblastech spojených se vzdělávací politikou. Tento rámec poskytuje základní výchozí materiály pro výuku (zpracování učebních osnov, směrnic, doporučení výukových materiálů) a hodnocení jazyků (deskriptory jednotlivých jazykových úrovní).

Dokument vznikl z potřeby zlepšit komunikaci mezi specialisty na jazykovou výuku v různých evropských zemích. Po pečlivém seznámení se s obsahem ERR budou specialisté moci lépe a srozumitelněji formulovat cíle, obsah a metody svých jazykových kurzů, čímž napomohou větší transparentnosti jazykových kurzů, jejich osnov a způsobu hodnocení studentů. Cílem používání ERR je kromě jiného podpořit a ulehčit spolupráci mezi vzdělávacími institucemi v různých zemích EU, jakož i zjednodušit vzájemné uznávání jazykových kvalifikací. Toto je velmi důležité zejména ve světle stále rostoucí mobility zejména vysokoškolských studentů v rámci Evropy.

Evropský referenční rámec detailně a srozumitelně definuje 6 jazykových úrovní. Na rozdíl od normy NATO STANAG 6001 (úrovně 0 – 5) tyto úrovně nejsou vyjádřeny číselně, ale písmeny A1, A2, B1, B2, C1 a C2, přičemž za nejnižší se považuje úroveň A1 a nejvyšší C2. Popis řečových dovedností odpovídající těmto úrovním je daleko podrobnější než je tomu u vojenské jazykové normy. Přestože standardy jazykové normy NATO a Evropského referenčního rámce byly tvořeny pro rozdílné účely a pro odlišné populace uživatelů, je určitě přínosné seznámit se s obsahem ERR. Přestože zjištění úplné ekvivalence jednotlivých úrovní možné není, dají se najít přibližně odpovídající úrovně obou systémů.

Dalším dokumentem zajímavým pro jazykovou výuku je Evropské jazykové portfolio (European Language Portfolio, dále EJP). Bylo zpracováno a experimentálně ověřováno Divizí jazykové politiky Rady Evropy v letech 1998–2000. Na celoevropskou úroveň bylo uvedeno během Evropského roku jazyků. Jeho cílem je vést žáky a studenty k učení se jazykům a také k uvědomění si svých ambicí v učení se jazykům a k uvědomění si vlastní zodpovědnosti za jazykový rozvoj.

EJP se skládá ze tří částí: z jazykového pasu (Language Passport), jazykového životopisu (Language Biography) a souboru dokumentů a prací (Dossier). Do

jazykového pasu si studenti zaznamenají všechny jazyky, které se učili nebo učí, jaká osvědčení nebo certifikáty v těchto jazycích získali a další důležité skutečnosti nebo události týkající se procesu učení těchto jazyků. U každého jazyka se studenti také sami ohodnotí, a to s použitím tabulky pro sebehodnocení, např. Umím jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žiji, a lidi, které znám. Jazykový pas by se měl aktualizovat přibližně vždy po ukončení semestru. Jazykový životopis reflektuje učení se jazyku (jazykům) v současnosti a měl by studenta doprovázet denně. Je rozdělen na dvě části; do první části by se měly zaznamenat zkušenosti z učení se jazyku(ům), avšak podrobněji než v jazykovém pasu; druhá část zase slouží k zaznamenávání učení se jazykům v současnosti (na univerzitě nebo mimo ní, formálně nebo neformálně apod.). Poslední částí portfolia je soubor dokumentů a prací, ve kterém si studenti shromažďují příklady toho, co už v cizím jazyce umí,

obsahu výukového programu a časová vytíženost studentů neumožňovala věnovat se této práci mimo existujících 4 hodin jazykové výuky týdně. V průběhu semestru byla práce s EJP rozdělena do několika částí. Nejprve se posluchači seznámili obecně se všemi částmi jazykového portfolia, protože se většina z nich s EJP dříve nikdy nesešla. Dále pak pracovali převážně s jazykovým pasem, učili se pracovat s deskriptory, průběžně se sami hodnotili a určovali, na jaké úrovni jsou jejich jazykové dovednosti. Největší důraz se kladl právě na sebehodnocení. Cílem bylo, aby posluchači přemýšleli o tom, co umí, co neumí a v čem by se chtěli zlepšit.

V části jazykový životopis se ověřování zaměřilo na interkulturní a jazykové zkušenosti posluchačů, které mají z dřívějších let (např. kdy a kde se setkali s anglickým jazykem poprvé, zážitky, které ovlivnily jejich motivaci učit se anglický jazyk, kulturní dění související s tímto jazykem atd.).

Zkušenosti s EJP v této první fázi byly jak pozitivní, tak negativní. Za pozitivní zkušenost je možné považovat fakt, že posluchači

částečně přebírají zodpovědnost za své hodnocení a sami se snaží vědomě posoudit své přednosti i nedostatky. Práce studentů s EJP také určitou měrou zvýšila jejich motivaci. Samozřejmě se vyskytly i problémy a negativní zkušenosti. Protože většina studentů se setkala s EJP poprvé, ze začátku jim například činilo potíže orientovat se v deskriptorech (některé formulace byly příliš komplikované). Kromě toho se potýkali se sebehodnocením, jelikož z dřívějších let nebyli zvyklí hodnotit sami sebe, a v neposlední řadě málokterý posluchač je natolik systematický a organizovaný, aby si průběžně portfolio vedl.

Pro učitele mělo v této fázi pilotování EJP velký přínos, protože na základě dotazníků od posluchačů bylo možné lépe se orientovat v tom, co studenti chtějí v hodinách dělat a v čem se chtějí zlepšit. Toto poznání pak vedlo učitele ke snaze částečně splnit konkrétní jazykové potřeby a požadavky posluchačů.

Portfolio se pilotovalo na většině jazykových center v ČR a na konci každého semestru se konaly v jazykovém centru v Praze informativní schůzky, kde si učitelé vyměňovali zkušenosti s prací s EJP na svých pracovištích. Pilotování EJP bude pokračovat i nadále. Sdílet zkušenosti jak pozitivní tak negativní s kolegy z ostatních pracovišť je možné považovat za velmi užitečné a inspirující. V tomto semestru bude portfolio používáno na FVT UO v I. ročníku u skupiny PILOT, kde je možné očekávat vzhledem ke specializaci vysokou motivaci studentů při výuce anglického jazyka. Věříme, že experimentální používání EJP ve výuce přinese další cenné zkušenosti a v budoucnu se bude na pracovišti používat daleko více.

**PhDr. Mária Šikolová,
Mgr. Daniela Kaňoková,
K-218 FVT**

Výuka jazyků ve sjednocené Evropě

jakož i podklady ke studiu jazyka, kterému se nyní věnují (např. požadavky týkající se kurzu, který právě navštěvují; seznam slovní zásoby, kterou se budou učit; různé poznámky a koncepty).

Jazykové portfolio je zatím k dispozici v angličtině – naše pracoviště má jako člen České a slovenské asociace jazykových center jeho oficiální verzi pro vysoké školy. V současné době je připraven ke schválení Radou Evropy také překlad verze portfolia pro vysoké školy do češtiny.

Použití EJP se experimentálně ověřovalo i na českých vysokých školách. Katedra jazyků FVT na tomto projektu spolupracovala pod vedením Mgr. Daniely Kaňokové.

Ověřování proběhlo ve 2. ročníku u skupiny o počtu 14 posluchačů, jejichž jazykové znalosti a dovednosti byly na úrovni středně pokročilé. Z rozsáhlých materiálů EJP bylo možné použít pouze vybrané části, protože práce s portfoliem představovala rozšíření požadovaného

ZÁKLADY ANGLICKÉ VOJENSKÉ TERMINOLOGIE DO KAPSY

nová publikace dostupná v knihovně Univerzity obrany

V červnu 2005 byla v Agentuře vojenských informací a služeb (AVIS) vydána publikace Mgr. Jany Stodolové s názvem **Základy anglické vojenské terminologie do kapsy**. Jedná se o pomůcku, která má každému začínajícímu zájemci o vojenskou angličtinu poskytnout přístup k základům vojenské terminologie.

Materiál je členěn do tematických celků představujících některé oblasti působení, života a výcviku jednotek a útvarů soudobých ozbrojených sil.

Pomůcka obsahuje následující kapitoly:

- 1 - Soldiers2 - The Commander and Chain of Command
- 3 - Ground Forces
- 4 - Air Force
- 5 - Armor
- 6 - Field Artillery
- 7 - Military Intelligence
- 8 - Logistics
- 9 - Military Police
- 10 - Military Medical Service
- 11 - Field Hospital
- 12 - Weapons of Mass Destruction (WMD) and Nuclear, Biological and Chemical (NBC) Defense

Všechny kapitoly mají stejnou strukturu. Každá kapitola začíná textem, po němž následuje 5 typů cvičení. Cvičení k jednotlivým textům mají stejnou podobu: otázky k textu, spojování výrazů a jejich definic, doplňování těchto výrazů do vět, cvičení na derivování slov – např. odvozování podstatných jmen od sloves – a jako poslední je vždy zařazeno překladové cvičení. Všechna cvičení se vztahují k tématu dané kapitoly. Každá kapitola je zakončena přehledem slovní zásoby k danému tématu.

Pomůcka dále obsahuje některé základní povely a je zde mimo jiné také anglicko-český a česko-anglický slovníček. Tyto slovníčky obsahují kromě slovní zásoby k jednotlivým kapitolám také přehled vybrané terminologie zahrnující nejfrekventovanější výrazy potřebné ke zvládnutí jednoduchých textů vojenského zaměření.

Na konci publikace jsou zařazeny barevné obrazové přílohy – vybrané uniformy a některé základní zbraně s popisem.

Díky tomu, že pomůcka obsahuje klíč ke všem cvičením a slovníček, je vhodná zejména pro samostudium. Vzhledem k

jejímu malému formátu (vejde se do kapsy u polní uniformy) je velmi skladná a praktická.

Tuto pomůcku je možné vypůjčit v knihovně (Kounicova 44) pod číslem U-2294. Všem zájemcům o vojenskou angličtinu přeji hodně úspěchů při jejím studiu.

Mgr. Jana Stodolová, K-218

UKÁZKA Z PUBLIKACE

42 Text 6 – Field Artillery

Typically, there is one FDC for a battery² of six or eight guns. The FDC computes firing data for the guns. In recent decades, FDCs have become computerized, allowing for much faster and more accurate computation of firing data.

Radar has had a major impact on artillery. Coupled to computers it can accurately track a projectile in flight back to its firing point. This can be used as targeting information for "counter-battery fire" – artillery bombardment of an enemy artillery site. Radar improves the ability to return fire quickly and accurately. This greatly increases the all-weather flexibility of modern artillery.

EXERCISE 6 – 1:

Answer the following questions.

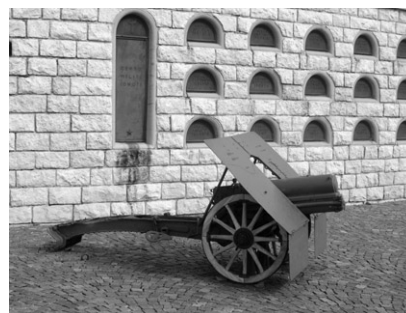
1. How would you define the term "field artillery"?
2. What categories do modern field guns fall into?
3. What are the subcategories of field artillery?
4. Can you name some types of tube artillery?
5. What are the three distinct parts of modern field artillery?
6. What's the role of the FO?
7. What does a FDC do?
8. What do you know about artillery radars?
9. Can you explain what the expression "danger close" means?

² It is a group of artillery or cannon, so grouped in order to facilitate battlefield communication and the organization of barrages.

EXERCISE 6 – 2:

Match the following words with their meanings.

1) to tow	a) to be divided into
2) reverse	b) an effect or influence
3) to track	c) to occupy or take on, as of a position or posture
4) to distinguish	d) to fix something firmly in a particular place
5) self-propelled	e) opposite to the usual or former, esp. in position or direction
6) to mount	f) to follow the movements of somebody/ something, especially by using special electronic equipment
7) to fall into	g) to separate and classify; to be an essential characteristic of; to characterize
8) projectile	h) moving by itself
9) impact	i) an object, such as a bullet or a cannon shell, that is fired from a gun or other weapon
10) to take up	j) to pull (esp. a vehicle) along a rope or chain

Památník Monte Grappa

Uctili památku československých legionářů

Začátkem září navštívila tříčlenná skupina příslušníků Univerzity obrany vojenská pohřebiště v Dolomitech a na Piavě, aby uctila památku československých vojáků padlých za 1. světové války. Delegace UO se zúčastnila slavnostních vzpomínkových ceremonií u památníků na hoře Monte Grappa a Monte Tomba.

Také v Itálii se rozhodující částí legionářských jednotek stali někdejší příslušníci rakousko-uherské armády, čeští a slovenští vojáci, kteří padli do zajetí. Českoslovenští dobrovolníci nejprve působili u italských jednotek v roli tzv. výzvědků a prováděli na frontě výzvědnou činnost v rakousko-uherských pozicích. Po získání důvěry byly již v roce 1917 vytvořeny čs. výzvědné oddíly. V důsledku jejich použití rostl počet dezertérů a italsí velitelé získávali důležité informace o nepříteli.

Příslušníci čs. výzvědných oddílů byli pro Itálii cennými spojenci, zejména pro své odhodlání, znalost řeči a systému armády nepřítele. V případě zajetí je čekala smrt, takže od nich všichni čekali, že se budou bit do posledních sil. Byli nasazováni na nebezpečné akce v nepřátelském týlu.

Jednání o ustavení větší jednotky s italskou vládou vedl generál Milan Rastislav Štefánik a dne 21. dubna 1918 byla podepsána smlouva o vytvoření čs. vojska v Itálii. Vzápětí byla zformována československá pěší divize se čtyřmi pluky. Příslušníci divize se po boku Italů zúčastnili krvavých bitev zejména v oblasti Altissima na kótě 703 zvané Doss' Alto, na řece Piavě a blízko hoře Monte Grappa.

Známým se stal útok, který byl dílem 5. a 6. výzvědné rot na rakouské pozice na 1312 m vysoké Monte di Val Bella, východně od Asiaga. Dvoudenní akce, již se zúčastnily také italské elitní úderné jednotky tzv. arditů, se zdařila především zásluhou československých rot. Zvláště krutý boj se odehrál 29. června 1918 a

skončil naprostým vítězstvím legionářů, kteří zlikvidovali přes 300 nepřátelských vojáků, zajali 788 mužů a 21 důstojníků, ukořistili dvě děla, osm kulometů a další materiál. Ale úspěch nebyl dosažen lacino, o čemž svědčí vlastní ztráty – 20 padlých a 65 raněných. Velící generál Sanì, který pozoroval boj čs. jednotek ze svého stanoviště, byl jím tak nadšen, že zvolal: „Políbím prvního Čechoslováka, kterého potkám.“

Ovšem každá akce rozvědků neskončila úspěšně. Například v červenci to byl výsadek čtyř mužů, kteří oblečení do rakouských uniforem měli prozkoumat obranná postavení nepřítele severně od Gardského jezera. Plán byl zřejmě prozrazen a Rakušané je už čekali na východním břehu jezera. Pouze jednomu ze skupiny se podařilo uprchnout, dva byli zastřeleni a desátník Aloise Štorcha vytáhl z vod jezera. Hned ho postavili před polní soud a odsoudili za zradu a zběhnutí k trestu smrti. Na druhý den ho pověsili a podle předpisů zůstalo jeho tělo na šibenici 24 hodin.

V září 1918 byly čs. výzvědné oddíly sloučeny v 39. československý pluk

„Výzvědný“. Nejvyšší pocty se dostalo pěti výzvědkům, když je vyznamenal sám italský král stříbrnou medailí za statečnost.

Ossario Monte Grappa je rozsáhlé pohřebiště s monumentálním památníkem. V nitru objektu jsou uloženy tělesné ostatky více jak 12 000 italských vojáků, 10 000 rakousko-uherských vojáků a stovek vojáků nejrůznějších národností. Delegace Univerzity obrany vedená kapitanem Vladanem Holcnerem se na Monte Grappa poklonila padlým československým legionářům a na pietním místě Monte Tomba uctila jejich památku.

Rozhled z vrcholového hřebenu Monte Grappa je překrásný. Člověk se může několikrát procházet po „Via Eroica“ (Cestě Hrdinů) a nenabaží se pohledy na rozmanitou krajinu. Nechce se ani věřit, že zde před 87 lety ve válečné vřavě umírali lidé. Na místech zdejších bojišť, zejména v Dolomitech, lze i dnes nalézt různé pozůstatky z války: zdeformované střeby, zásobníky, střepiny z granátů a šrapnelů, ale i nepoškozené ostré náboje. Zvlášť dojemně na člověka zapůsobí pohled na části vybělených lidských kostí, které jsou na málo frekventovaných místech a v odlehklých končinách roztroušeny.

Text a foto: Pavel PAZDERA

Univerzita obrany na Dni NATO 2005 v Ostravě

Jubilejní pátý ročník akce Den NATO v Ostravě, který na letišti v Mošnově proběhl v sobotu 10. září, nabídl velmi bohatý program. Na prezentační akci složek Integrovaného záchranného systému a české armády, jež svou koncepcí a rozsahem nemá obdoby nejen v ČR, ale ani ve střední Evropě, nechyběla Univerzita obrany. Nekomerční mezinárodní přehlídka špičkových armádních, policejních a záchrannářských jednotek navštívilo na 35 000 diváků.

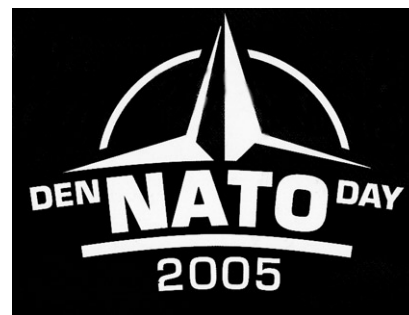
Ukázek se zúčastnily čtyři stovky příslušníků Armády České republiky s více než 180 kusy letecké a pozemní techniky. Po slavnostním zahájení, které provedli náměstek generálního tajemníka NATO Jean Fournet, náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Pavel Štefka, hejtman Moravskoslezského kraje Evžen Tošenovský a primátor Ostravy Aleš Zedník, následovaly průlety nadzvukových letounů Jas-39 Gripen, vrtulníků Mi-17 a Mi-24, letounů L-39 Albatros a bitevníků L-159 ALCA.

Před zraky diváků na letišti poté přistálo dvacet sedm výsadkářů, kteří měli připevněné vlajky všech dvaceti šesti členských zemí NATO, jeden měl modrobílou vlajku se znakem Severoatlantické aliance. Náměstek generálního tajemníka NATO pochválil pozitivní vývoj transformace české armády a vyzdvihl přínos akcí, jako je Den NATO, pro zvyšování povědomí o problematice bezpečnosti. „Jsem ohromen množstvím lidí, kteří sem dnes přišli,” přiznal Fournet.

K vrcholům programu patřila ukázka Společných sil AČR. Šlo o ucelený kom-

ponovaný blok ukázek vytvořeného úkolového uskupení mechanizovaného praporu, které využilo podpory jednotek vzdušných sil, podpůrného kompletu společných sil a vojenské policie. Hlavním námětem byl útok jednotek úkolového uskupení mechanizovaného praporu s cílem umlčet nepřítele v jeho opěrném bodě. Do útoku se zapojily tři tanky T-72 M4CZ, tři bojová vozidla pěchoty BVP 2, vyprošťovací tank a vrtulníky Mi-17 a W 3A Sokol.

V rámci dynamické části návštěvníci dále zhlédli ukázkou možností tanku T-72

M4CZ, vysokou techniku pilotáže bitevního vrtulníku Mi-24 a podzvukového bitevníku L-159 ALCA a hasební zásah pomocí požárního tanku SPOT-55. Příslušníci Univerzity obrany divákům předvedli bojové umění MUSADO. Ve čtyřech ukázkách s dovednostmi v boji z blízka vystoupilo deset studentů UO pod vedením instruktora Mgr. Tomáše Novohradského

(K-219). Téměř devítihodinový program zakončily efektní průlety letounu Tornado F3 z Royal Air Force.

Po armádní linii byla dále pozornost věnována ukázkám výzbroje a techniky záchranných a výcvikových základů, průzkumných jednotek, ženistů, pyrotechniků, spojařů a vojenské policie. V rámci statických ukázek studenti z Klubu hráčů bojových her a simulací při Univerzitě obrany prezentovali svoji zájmovou činnost. Mladí návštěvníci Dne NATO si mohli za asistence našich studentů vyzkoušet počítačovou hru Battlefield 2. U čtyřech počítačů bylo stále plno.

Den NATO 2005 se vydařil. Na mošnovském letišti bylo k vidění prakticky vše, co souvisí s bezpečností. Jediný menší problém způsobila havárie bezpilotního průzkumného prostředku Sojka, ke které došlo hned po startu.

Text a foto: Pavel PAZDERA

Závodní výbor ČMOSA informuje

Jménem závodního výboru vás vítám zpět po dovolené v práci. Doufám, že jste si odpočinuli, strávili příjemné chvíle a máte opět chuť do práce. Setkáváme se v nových podmínkách, naše univerzita má nové vedení. ZV by chtěl touto cestou popřát novému rektorovi brig. gen. prof. Ing. Rudolfovi Urbanovi, CSc. hodně úspěchů v jeho nové funkci.

Díky reorganizaci UO jsme se rozloučili s řadou našich kolegů. I závodního výboru se dotkly personální změny, které proběhly k 1. 9. 2005. Odešel náš místopředseda, dlouholetý člen ZV Lubomír Mrázek. Členové ZV by chtěli touto cestou Lubošovi poděkovat za práci v

odbořech a popřát mu mnoho životních úspěchů. Další člen ZV je bohužel dlouhodobě a vážně nemocen, proto ZV k 13. 9. 2005 kooptoval dva nové členy: doc. Ing. Vladimíra Horáka, CSc. a Ing. Miroslava Musila, Ph.D. Při kooptaci nových členů jsme postupovali paritně – 1 člen za Fakultu vojenských technologií a 1 člen za Fakultu ekonomiky a managementu. ZV zvolil doc. Ing. Vladimíra Horáka, CSc. svým novým místopředsedou. Nový členové budou představeni předsedům úseků na nejbližším možném termínu.

Odborová činnost se nezastavila ani během letních měsíců. V této době odbory řešily stížnosti svých členů zejména v

oblasti pracovně právní a s podporou nového děkana FVT došlo k nápravě chyb v některých nově uzavíraných pracovních smlouvách.

Od září se již činnost rozběhla na plné obrátky. Na portále ve složce ODBORY si můžete přečíst nabídky akcí na nejbližší období – jedná se zejména o divadelní představení.

Ve dnech 16–18. 9. 2005 proběhl v Brně celorepublikový volejbalový turnaj odborářských družstev, který pořádal ÚV ČMOSA z Prahy, ale náš závodní výbor mu byl v organizaci tohoto turnaje výrazně nápomocen. Velký dík patří především paní Blance Hobzové, na které ležel největší díl práce. Obrovská gratulace pak směřuje ke členům našeho volejbalového družstva: PaedDr. Zdenko Kvakovi, doc. Ing. Vladimíru Horákovi, CSc., Petru Palíškoví, RNDr. Rudolfu Schwarzovi, CSc., prof. Ing. Františku Mazánkovi, CSc., Mgr. Ondřeji Horákovi, Ivě Taušové, Haně Doupovcové, Ing. Lence Jaklové a Bc. Lucii Outratové, kteří dokázali v litém boji zvítězit! GRATULUJEME.

Celkové výsledky:

1. UO Brno
2. VTU Vyškov
3. VOP 025 Nový Jičín

Dík patří také hlavnímu rozhodčímu PaedDr. Josefu Hlaváčovi. Tento turnaj byl nejenom výborným sportovním podnikem, ale také vítanou příležitostí pro členy odborů, aby si vyměnili zkušenosti ze své práce.

Šárka Hošková

V Hradci Hrálové tekla krev!

Naštěstí se nejednalo o žádnou tragickou událost, ale o výcvik desíti vojenských policistů na Fakultě vojenského zdravotnictví, kteří se od 10. do 12. srpna 2005 zdokonalovali v dovednostech první pomoci v bojových situacích BARTS for CLS (Battlefield Advanced Resuscitation Techniques and Skills for Combat LifeSavers). Tento mimořádný kurz zabezpečila na žádost velitelství Vojenské policie Katedra všeobecného lékařství a urgentní medicíny Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany.

Hlavním úkolem tohoto kurzu bylo zopakování teoretických znalostí a praktických dovedností při ošetřování raněného získaných v základním třítydenním kurzu, který policisté absolvovali na začátku letošního roku. Většina policistů z oddělení ochrany osob vyjíždí v září do Iráku do Basry, kde budou působit jako osobní ochránci a jejich hlavním úkolem bude dbát o život a zdraví chráněných osob. K tomu je však potřeba znát i základy první pomoci v bojové situaci.

Vojenští policisté, kteří se zúčastnili tohoto mimořádného kurzu, už v minulosti absolvovali třítydenní kurz BARTS for CLS, jehož cílem je získání vědomostí a návyků v poskytování rozšířené první pomoci v mimořádných situacích a v polních podmínkách. Mimo jiné absolvovali i základní týdenní kurz první pomoci, v němž získali základní návyky a dovednosti v první pomoci a jenž je i podmínkou pro zařazení do základního kurzu BARTS for CLS. V rámci srpnového mimořádného opakovacího kurzu byly s příslušníky Vojenské policie zopakovány veškeré teoretické i praktické znalosti s důrazem

na řešení konkrétních simulovaných poranění a polytraumat (popáleniny, střelná a střepinová poranění, zranění způsobená výbuchy nástražných mechanismů apod.) s využitím dostupných prostředků a pomůcek (Mouflage) a třídění hromadných ztrát (Triage). Dále se policisté seznámili se zdravotnickým vybavením, které budou mít v Iráku k dispozici. Výuka probíhala v terénu nebo přímo na učebnách BATLS/BARTS.

První den prošli účastníci vstupním testem a zopakovali si základní postupy

při vyšetření pacienta. Také si vyzkoušeli podání infuze a na vlastních tělech dokonce i odebrání vzorku krve. „Nebojte se,“ zeptal jsem se podporučíka Petra Kadlece, který byl zrovna pokusným objektem svého kolegy. „Nebojím, musím mu důvěřovat. Naše práce je totiž založena především na důvěře mezi námi,“ odpověděl policista.

Druhý den pak, na základě výsledků vstupních testů, byly základní poznatky s policisty ještě zopakovány a rovněž byly zopakovány neodkladné výkony v rámci první pomoci na viváriu. Dokonce si zkusili vyšetření pacienta v časové tísni, které simulovalo skutečnou situaci v terénu.

V pátek se účastníci ještě seznámili s vakuovými matracemi, krčními límci a dalším zdravotnickým vybavením, které budou ve své praxi potřebovat.

„Jsou šikovní,“ pochválila mladé muže a jednu dívku praporečnice Lenka Martinová, která je instruktorkou na Katedře všeobecného lékařství a urgentní medicíny FVZ. „Sice něco zapomněli, ale pomalu si vzpomínají a mají snahu. Ale přeci jen máme pro ně na závěr kurzu připravený test (který nakonec dopadl dobře). Ten bude ale jen pro jejich a naší orientaci, protože podobným testem prošli už v základním kurzu. Všichni účastníci ještě obdrží osvědčení o absolvování tohoto kurzu,“ dodala praporečnice Martinková.

– vili –,
prap. Lenka Martinková

Zdeněk Kříž

Civilní řízení a demokratická kontrola armády v České republice

Tuto rozsahem nevelkou, ale obsahem významnou publikaci s podtitulem „Peripetie transformace vojensko civilních vztahů po roce 1989“ vydal Mezinárodní politologický ústav MU Brno. Její autor, Mgr. Zdeněk Kříž, Ph.D., je politolog a působí jako odborný asistent na Katedře mezinárodních vztahů Fakulty sociálních studií.

Autor pojednává o daném problému z několika úhlů – zabývá se teoretickou reflexí problému, historickými souvislostmi vztahu armády a politiky v České republice, relevantními k řešení problému, dále peripetiemi transformace Armády ČR a konečně velmi obsažně samotnou aplikací civilního řízení a demokratické kontroly armády v ČR, včetně její účinnosti a dalších aspektů.

Uvedených několik úhlů pohledu umožňuje autorovi skutečně vyčerpávajícím způsobem pojednat problém, jehož již samotné vytyčení a pojednání z hlediska politologické vědy je velmi záslužné, potřebné a aktuální. Problematika armády nestojí právě na výsluní zájmu politikologie, navíc existuje reálné nebezpečí, že bude řešena opět jen „z vlastních zdrojů“ armády prostřednictvím relikvů

tzv. „armádní společenskovo vědné fronty“, což by právě v případě tohoto tématu opravdu nebylo nejvhodnější.

Hlavním úkolem, který si autor vytyčil, je testovat hypotézu, že vztahy mezi armádou a společností se vyvíjejí v intencích západního modelu civilního řízení a demokratické kontroly armády. Za tímto účelem definuje pojem civilního řízení a demokratické kontroly armády, jeho západní model a formuluje cíle jeho aplikace v ČR.

Na základě rozsáhlé literatury podává obsažný přehled historických souvislostí vztahu armády a společnosti, majících vliv na implementaci západního modelu civilního řízení a demokratické kontroly armády u nás, a to ve třech rovinách – v demokracii První republiky, v komunistickém režimu a v období restaurace demokratického systému po roce 1989. Zejména některá zjištění a závěry z období konce komunistického režimu a hlavně pak z období počátku restaurace demokracie počátkem 90. let mohou být velmi přínosné pro pochopení procesu transformace naší armády, který autor zároveň velmi podrobně a se znalostí věci popisuje, a v mnohém mohou být konec konců velmi přínosné i pro pochopení její dnešní podoby.

Jádrem práce se jeví pojednání samotného problému aplikace civilního řízení a demokratické kontroly armády v ČR a zároveň i jeho účinnosti, který autor staví nikoliv náhodou formou diskusní otázky, zda jde o konsolidaci, nebo spíše erozi jejího systému. Tento problém autor zkoumá z několika pohledů – z hlediska

podřízení armády demokraticky voleným politickým elitám, z hlediska aplikace principů právního státu v armádní instituci a z hlediska možnosti participace vojáků na demokratickém politickém procesu. Je cenné, že autor na základě pojednání tohoto problému formuluje i řadu závěrů a možných doporučení pro další vývoj, a to v celé řadě oblastí – při vysílání vojáků do zahraničí, v oblasti participace vojáků na demokratickém procesu, v posílení nástrojů politických institucí pro kontrolu a dohled nad armádou, v oblasti vzdělávání vojenských profesionálů a konečně i v oblasti tvorby politického zadání pro armádu.

Celkově je uvedená práce Zdeňka Kříže pozoruhodným autorským činem v oblasti poměrně málo odborně zpracovávané, ale o to více zpracování vědeckými metodami vyžadující. Její využití se nabízí velmi široké – může být užitečným zdrojem kvalifikovaného poznání jak pro politiky, zabývajících se problematikou politického systému a postavení armády v něm, tak – a to zejména – pro armádní činitele všech stupňů, včetně oblasti vzdělávání nových vojenských profesionálů, v němž právě politikologie, ač je to překvapivé a těžko pochopitelné, nemá zejména v poslední době právě „na různých ustlání“.

Její využití pro vzdělávání nových vojenských profesionálů se tak přímo nabízí – o to víc, že autor řadu let působil jako vědecký a pedagogický pracovník na Vojenské akademii v Brně a práce v mnohém vychází z jejího duchovního prostředí. Její vydání by tak v armádě, především v jejích teoretických strukturách a zejména na Univerzitě obrany rozhodně nemělo projít bez povšimnutí.

Doc. Mgr. Sylvestr Chrastil, Dr.

118 stran, Masarykova univerzita v Brně

MĚSÍČNÍK

Univerzity obrany

E-mail: listy@unob.cz

http://www.unob.cz

Pověřený vedoucí redaktor:

Pavel Pazdera

Sídlo redakce:

Kounicova 65, 612 00 Brno

Redakční telefon:

redakce: 973 442 636

Fax: 973 442 160

Předseda redakční rady:

pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.

Místopředseda redakční rady:

pplk. Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Měsíčník vydává Univerzita obrany

MK ČR E 15403

Tiskne tiskárna Vydavatelská skupina UO

Redaktor: Ing. Vilém Lipold

Fotograf: Svatopluk Kouřil

Typograf: Marek Sobola

Ilona Rolcová

Nevyžádané rukopisy, kresby

a fotografie se nevracejí

Uzávěrka je 10. dne v měsíci

Klub UO - Informace o službách

Nabízíme pro zájemce o společenský tanec kurz pro začátečníky. Kurz je určen pro studenty a studentky v rámci boje proti sociálně nežádoucím jevům. Dále nabízíme kurz spol. tance pro pokročilé, který je zaměřen na přípravu plesu Univerzity obrany. Zájemci do obou kurzů se mohou přihlásit u pracovníků Klubu UO do 20. října 2005 na níže uvedených číslech.

Pro naplnění volného času nabízíme možnost navštěvovat tyto zájmové kroužky a kurzy:

Sportovní tanec - soubor AKADEMIK AEROBIC

Folklorní soubor LUČINA Divadelní soubor DRÁČEK

Divadelní soubor „Tak jo“

Soubor výrazového tance ESO

Hudební skupiny

Kurz keramiky a výtvarné výchovy

Knihovna speciálních fondů (videokazety, CD a DVD)

Pondělí 14.00–19.00 hodin

Středa 14.00–18.00 hodin

Videoklub

Pondělí a středa 14.00–18.00 hodin. Umožňujeme v tomto čase přehrát svoje DVD na kvalitním domácím kině. Dohovor je možný s pracovníky Klubu UO na tel. č. 443566, 443835.

Internetová učebna

Pondělí 14.00–19.00 hodin

Středa 14.00–18.00 hodin

V jiné dny (pondělí až čtvrtek) od 09.00 do 16.00 jen po telefonním dohovoru.

Kavárna s kulečnickem – biliár, karambol

Pondělí až čtvrtek 15.00–22.00 hodin

Ostatní dny po domluvě.

Vinárna

Je určena pro účely společenských setkání, oslav životních jubileí a podobně. K dispozici je materiální zabezpečení. Termín je nutné zamluvit telefonicky.

Telefonní spojení :

náčelník 443835

metodik 443566

správce 442304

Těšíme se na Vaši návštěvu.

Pracovníci Klubu UO

CESTA JIŽNÍ A STŘEDNÍ ASIÍ – 16. díl

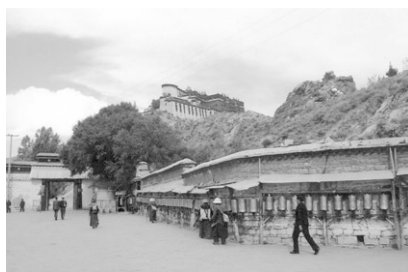
Silnice se náhle mění na asfalt. Městečko Zhangyu je dlouhé několik kilometrů a je tvořeno prakticky jen jedinou ulicí, která se v serpentínách kroutí údolím a po svazích přilehlých kopců. Řidič zastavuje u hotelu. Platíme za cestu, loučíme se a hledáme laciný hotel. Ten nacházíme o kousek dál.

Na hotelu plánujeme rychlý přesun k letadlu. Počítáme znova a znova dny a určujeme sázkový kurs na to, jestli letadlo stihneme nebo ne. „Je to padesát na padesát.“ Akce Willy Fog pokračuje.

Nepál

Před devátou hodinou se vydáváme k bráně imigračního úřadu. Kancelář je otevřena do ulice. Z přepážek se otevírá jen jedna, ta pro vstup do Číny. Po 45 minutách čekání je fronta u „Entry“ odbavena a mladý celník se přesouvá k přepážce „Departure“. Konečně. První z nás přichází na řadu Emil. Jeho pas působí nedůvěryhodně, ale když prokazuje svou totožnost i řidičákem a šalinkartou, je propuštěn. Po celní kontrole procházíme kontrolou zdravotní. Vyplňujeme další formulář. Dotykovým teploměrem mi měří z čela teplotu. 36,2°C. OK.

Dolů k mostu Přátelství je to 6 km, jedeme džípem. Prudce klesající hliněná silnička tak pro jedno vozidlo s námi hází ze strany na stranu. Zastavujeme kousek od řeky v poslední čínské vsi. Přes Most Přátelství musíme pěšky. Slunce už zalilo teplem i světlem celé údolí.

Na nepálské straně vstupujeme do nenápadné budovy označené zašlým nápisem Immigration office. V prázdné místnosti s dřevěnou podlahou sedí za dřevěným stolem trojice celníků. Automaticky nám podávají formuláře. Na dva dny v Nepálu putuje do pasu razítko „Gratis“.

Cestou do Kathmandu je náš taxík několikrát zastaven na barikádách z ostnatého drátu. Policejní kontrola proti Maoistům. Po 3,5 hodinách zastavujeme v Kathmandu na autobusovém nádraží. Kupujeme lístky na hranice. Autobus prý odjíždí v sedm. Vydáváme se do města, na chrámové náměstí Durbar. V podvečerním šeru na schodcích pagody posedává řada lidí, jen tak sedí, relaxují, pokukují po nás, po čtyřech běloších s batohy na zádech. Na poslední chvíli stihneme návrat k autobusu. Cestou nás provází černočerná tma a pár policejních kontrol. Tma a nuda. Usínám.

Spím, jak se za jízdy starým autobusem dá. Probouzím se za svítání. Krajina kolem je rovná. Cesta by byla nudná, ale zpestřuje nám ji v pravidelných intervalech nepálská policie.

Přijíždíme do pohraničního města Birgunj [čti: birgandž]. Během sekundy jsme obklopeni desítkami cyklorikšů i povozů tažených koňmi. Během deseti minut máme lukrativní nabídku – dva koňmi tažené povozy pro průjezd hraničního pásma. Prodíráme se hustým provozem, vedle sebe se pletou nákladáky, autobusy, džípy, osobní auta, motorky, cyklisté a spousta cyklorikšů.

Po půl hodině cesty zastavujeme u nepálského imigračního úřadu, kousek od budky opevněné pytlí s pískem, za kterými se krčí voják s plechovou helmou a se samopalem namířeným do davu. Úředník opisuje data z pasu a luští naše víza. Celá procedura trvá přes půl hodiny. Opět nasedáme na povozy. Přejíždíme most a u chodníku zastavujeme. Mezi domy, opticky ztracený, je indický imigrační úřad. Opět procedura. Vyplňujeme kartičky, opisují se nacionálně. Další půl hodiny a oficiálně jsme vstoupili do Indie.

Indie

Narychlo měníme peníze a kupujeme od překupníka jízdenky na autobus směr Patna. Jinam to nejede. V Patně prý budeme v šest večer a v sedm jede vlak do Amritsaru. Autobus už čeká jen na nás. Čas utíká. Řidič na náš dotaz, kdy budeme v Patně, bez váhání odpovídá, že v pět. Takto odpovídá pokaždé, kdy se ptáme. A to se ptáme o půl čtvrté, o půl páté i o půl šesté. Asi to nebude relevantní informace. Navazujeme kontakt s nepálským studentem. Příjezd do Patny odhaduje na osm až devět hodin večer. Jestli vážně jede vlak v sedm, tak je to slušně řečeno „v řiti“.

V šest večer zastavujeme v Muzaffarpuru. Večerní přestávka se zdá nekončnou. Z města vyjíždíme za tmy. Tmu venkova střídají malé vesničky osvětlené jen řadou malých hospůdek a primitivních přístřešků. Najíždíme na nejdelší most v Indii přes řeku Gangy.

Konečně vjíždíme do Patny. Ve 21.40 hodin zastavujeme mezi autobusy na nádraží. Všude kolem vládne zmatek. Prostor několik desítek metrů od vstupu do nádražní budovy je poset řadou spících lidí, obrovský vestibul osvětlený bílými zářivkami je též prakticky celý pokryt vrstvou těl spících a odpočívajících lidí. Nad okénky přepážek je velká digitální tabule. Jména a čísla vlaků a jejich odjezdy přeblikávají v pásekundových intervalech mezi hindu a angličtinou. Podle tabule ve vestibulu jede ve 2.15 vlak s názvem Amritsar Express. Daří se nám sehnat v tom zmatku lístky. Usidlujeme se v čekárně pro VIP a po dvojicích vyrážíme nakupovat do stánků a restaurací před nádražím.

Vlak přijíždí s pětiminutovým zpožděním. Je celkem prázdný a v jedné kóji

se hned rozvalujeme. Vstávám po deváté. Blížíme se k Varanasi, máme dvě hodiny zpoždění, dohnal nás další vlak, rychlík Amritsar Mail. Ve Varanasi do něj přeskakujeme. Nemáme místenky, ale přichází průvodčí a my si je rychle dokupujeme. Nejsou tu žádní vlakoví prodejci. Potraviny dokupujeme v zastávkách. Vlak se v zastávkách plní a čím dál tím hůře se obhájí pozice. Vlastně se je daří obhájit jen tím, že jsme bílí sáhobové.

V 18.10 jsme konečně v městě Luknow [čti: lakknow]. Nastupují davy. Emil, který hlídal, zatímco jsme šli koupit nějaké jídlo, horko těžko obhájil jednu lavici se třemi místy. Sedáme si tam všichni čtyři. Vlastně na každé lavici je tak 4 až 5 lidí, na horních palandách po třech. „Měl by se objevit Sandokan,“ vzpomíná Emil na vzhled průvodčího, „a každého bez místenky zastřelit.“

Krátce před osmou se začíná řada lidí balit. Konečně ty davy lidí vystupují, vládne jim objemná zavazadla a opět nekompromisně jeden přes druhého se cpou k východu. Prostor vlaku se lehce uvolnil. Uleháme.

Ráno v 10.45 hodin přijíždíme do osmsettisícového Amritsaru, správného střediska indického Punjabu [čti: pandžáb]. Bereme si cyklorikšu ke Zlatému chrámu, do samého centra sikhského náboženství. Od vstupní brány je vše vydlážděno mramorem. Chodí se bosky a hlava musí být pokryta šátkem. Sikhové, důvěryhodně vypadající muži s přirozenou důstojností se zvláštními turbany na hlavách, se svlékají do spodního prádla a koupou svá těla v posvátné nádrži. Všude vládne klid a pohoda. Lidé posedávají ve stínu u zdí budov, modlí se, meditují, relaxují. Obcházejí nádrž po mramorovém chodníku zvaném Parikrama. Procházíme i samotný Zlatý chrám.

Kolem poledne vyrážíme k hranici mezi dvěma válčícími stranami. Přechod indicko-pákistánské hranice je kapitola sama pro sebe. Dva a půl kilometrový úsek se musí projít pěšky. Místní nosiči pobíhají a překládají náklad v bednách. Jdeme od stanoviště ke stanovišti, v každém nás zpozdívají, opisují si nacionálně z pasů, berou si vyplněné formuláře, evidují zavazadla a hlavně se chtějí s námi společensky bavit. Je to vesměs komické. Celá procedura trvá skoro 3 hodiny.

MUDr. Jolana Müllerová